

Barn- och utbildningsförvaltningens kommentarer kring kommunplan 2014-2016 samt omvärldsanalys

Verksamhetsområde nr 7. Förskola och pedagogisk omsorg

Verksamhet och syfte

Under 2012 har i snitt 2 740 barn (1-5 år) varit inskrivna i förskola eller pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (inklusive barn från annan kommun). Ett trettiotal barn bosatta i andra kommuner har under året gått i Tyresös förskolor. Efterfråganegraden gällande förskoleplatser har varit 94 procent under 2012.

I Tyresö finns 23 kommunala och 17 fristående förskolor. En tredjedel av barnen som är inskrivna i förskola har sin placering vid en fristående verksamhet. Pedagogisk omsorg (tidigare benämnt familjedaghem/dagmamma) bedrivs vid en kommunal och 11 fristående verksamheter. Cirka 80 barn i förskoleålder är inskrivna inom pedagogisk omsorg. Under 2012 hade i snitt 31 vårdnadshavare vårdnadsbidrag. (Källa: Intern statistik per 15 september 2012)

I prognosen för 2012 och de kommande åren beräknas antalet barn i åldern 1-5 år vara relativt oförändrat enligt vad som framgår nedan:

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal barn	2 844	2 839	2 810	2 846	2 925

(Källa: Kommunens befolkningsprognos 2012)

Förskolans verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för förskolan 1998, Lpfö98 (reviderad 2010), aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen så att de utvecklar en förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar. Verksamheten ska lägga grunden hos barnen för ett livslångt lärande genom en stimulerande, trygg och lärorik verksamhet där alla barn kan delta samt vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran, utveckling och växande. Förskoleverksamheten arbetar mot de mål som anges i läroplanen för förskolan.

Omvärldsanalys och framtid

Systematiskt kvalitetsarbete

I och med införandet av den förtydligade läroplanen i förskolan, Lpfö98 (reviderad 2010) ökar kraven på systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation i förskolan. Förskollärares ansvar betonas och förskolechefens övergripande ansvar ges stor betydelse.

Tillsyn

Från 2013 har kommunstyrelsen beslutat om tillsyn för alla verksamheter, i syfte att säkerställa en god och likvärdig kvalitet för alla barn i Tyresö. Det är Medborgarfokus kvalitetsgrupp som utför tillsynen och förvaltningen ansvarar för att åtgärder och förbättringar genomförs.

Pedagogik i fokus

Fortsättningsvis bör satsning göras på matematik, naturvetenskap och teknik, språkutveckling och IKT (informations- och kommunikationsteknik), men även på kompetensutveckling inom pedagogiskt ledarskap för förskollärare. För att möjliggöra en ökad användning av IKT i förskolorna krävs en utbyggnad av trådlösa nätverk, vilket kommer att innebära investeringskostnader. Möjlighet till teknisk support av surfplattor och annan teknik bör ses över innan en framtida utökad investering görs.

Kompetensutveckling

Utbildningarna inom Förskolelyftet II (2012-2014) har fokus på dokumentation, utvärdering, barn i behov av särskilt stöd, naturvetenskap och teknik samt flerspråkighet och interkulturell kompetens. Genom förändring mot ökade krav på kompetens i förskolan finns även behov av vidareutbildning av barnskötare.

Legitimering av förskollärare

Från 2015 gäller behörighetsförordningen för lärare fullt ut. Därefter kommer endast legitimerade förskollärare att få ansvara för undervisningen i förskolan. Förskollärare som tar ut sin examen 1 juli 2011 eller senare ska fullgöra ett introduktionsår med stöd av en mentor, varefter rektorn/förskolechefen utfärdar ett lämplighetsintyg. Detta ställer krav på kommunen som arbetsgivare och rektorer/förskolechefer avseende att hitta lämpliga mentorer.

Attrahera personal

De väntande pensionsavgångarna inom förskollärarkåren de närmaste åren kan, i kombination med en brist på förskollärare, komma att medföra brist på högskoleutbildad personal. För att behålla personal och attrahera nya medarbetare är det viktigt att förutom en god löneutveckling erbjuda kompetensutveckling, möjlighet att delta i nätverk och fortsatt utveckling av förvaltningens volontärverksamhet. Fyra lärosäten i Stockholmsregionen ökar utbildningsplatserna på förskolläraryrket från dagens 860 till 1080 mellan åren 2012-2015 vilket på sikt kan påverka rekryteringsbasen positivt.

Mål att uppnå 2014

Mål

Mål 1

Andelen pedagoger med högskoleutbildning har ökat

Målet beräknas bli uppfyllt.

(42 procent enligt Skolverkets statistik 2011)

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Andelen pedagoger med högskoleutbildning har ökat (42 procent 2011 enligt Skolverkets statistik 2011)

Mål 2

Andelen vårdnadshavare som är nöjda med förskoleverksamheten ska öka.

Mäts i brukarenkätens fråga ”Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola”. (91% angav att påståendet stämmer mycket bra eller ganska bra, Brukarundersökning 2012)

Verksamhetsområde nr 8. Grundskola inklusive Grundsärskola och Fritidshem

Verksamhet och syfte

Elever (6-15 år) placerade i grundskolan och grundsärskolan

	Kommunala skolor	Enskilda skolor	Totalt
Elever i Tyresö kommun	5 365	309	5 674
Elever utanför Tyresö kommun	110	820	930
Varav 140 elever bosatta i andra kommuner som går i Tyresös kommunala grundskolor.			

Källa: SCB-statistik, 15 september 2012

I kommunen finns 13 kommunala grundskolor och tre enskilda skolor, Montessoriskolan Vintergatan, Breviks skola och resursskolan Yggdrasil. Av de kommunala skolorna är det Kumla skola, Tyresö skola och Strandskolan som har elever i förskoleklass till årskurs 9. Nyboda skola tar emot elever i årskurserna 4-9. De övriga skolorna bedriver från och med höstterminen 2012 undervisning för elever från förskoleklass till årskurs 6. Fårdalas elever i årskurs 6 går i Stimmets skolas lokaler med sina ordinarie lärare från Fårdala. De enskilda skolorna Breviks skola och Montessoriskolan Vintergatan tar emot elever i förskoleklass till årskurs 6 och Yggdrasil, som är en resursskola, tar emot elever i de högre årskurserna.

I prognosen för 2012 och de kommande åren beräknas antalet elever i grundskoleålder att utvecklas enligt sammanställningen nedan.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal barn	6 276	6 385	6 496	6 548	6 532

(Källa: Kommunens befolkningsprognos 2012)

Grundskolan verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för grundskolan 2011 - Lgr11 - skapa förutsättningar för eleverna att inhämta grundläggande demokratiska värden och förbereda dem

för att leva och verka i samhället. Verksamheten ska ge eleverna förutsättningar att inhämta nödvändiga kunskaper för ett aktivt liv i ett föränderligt samhälle.

Grundsärskolan som består av två inriktningar; grundsärskola och träningskola bedrivs på Stimmets skola och Nyboda skola i Tyresö kommun. Verksamheten är anslagsfinansierad. Enligt Skollagen ska Grundsärskolan ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar den som ges i grundskolan. Grundsärskolan undervisar i samma ämnen som grundskolan medan träningskolan undervisas utifrån fem kunskapsområden.

Omvärldsanalys

Systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation

För att nå en högre kvalitet och måluppfyllelse är ett systematiskt kvalitetsarbete centralt.

Förvaltningen kommer att fortsätta att utveckla Unikum, verktyget för individuella utvecklingsplaner - IUP - med skriftligt omdöme.

Betyg ges sedan höstterminen 2012 i årskurserna 6-9 utifrån en 6-gradig betygsskala. Arbetet med en likvärdig bedömning inom och mellan alla skolor ska utvecklas vidare.

Lärarlegitimation

Från 2015 gäller behörighetsförordningen för lärare fullt ut. Därefter kommer endast legitimerade lärare att få ansvara för undervisningen, sätta betyg och anställas med tillsvidareanställning.

Verksamma lärare som saknar lärarexamen kan komplettera tidigare studier för att få en lärarexamen genom VAL (Vidareutbildning av lärare). Lärare med examen som undervisar i ett ämne de inte har behörighet i kan studera inom Lärarlyftet II för att utöka sin behörighet. Även fritidspedagoger kan studera inom lärarlyftet för att bli behöriga i praktisk-estetiska ämnen.

Övergångsregler finns till 2015 då kravet på legitimation gäller fullt ut och efter det får endast legitimerade lärare ansvara för undervisning och sätta betyg. Detta ställer krav på kommunen som arbetsgivare att hitta lämpliga mentorer.

Rekrytering och kompetensutveckling

Vissa yrkesgrupper är idag svåra att rekrytera. Detta gäller bland annat matematik- och NO-lärare, lärare med behörighet att undervisa i grundsärskolan och fritidspedagoger. För att behålla kompetent personal och attrahera nya medarbetare planeras kompetensutveckling, möjlighet att delta i nätverk samt fortsatt utveckling av Volontärverksamheten.

Matematik

Som en följd av satsningen på matematik blev resultatet i årskurs 9 vårterminen 2012 bättre jämfört med året innan. Förvaltningen avser att fortsätta satsningen bland annat genom deltagande i den statliga satsningen Matematiklyftet som bygger på kollegialt lärande inom matematikdidaktik med mål att göra undervisningen intressantare och ytterligare öka måluppfyllelsen i ämnet. Regeringen har aviserat en utökning av den garanterade undervisningstiden i matematik med 120 timmar med början höstterminen 2013. Om beslut om detta tas, kan ytterligare matematiklärare komma att behöva rekryteras.

Karriärvägar för lärare

Förvaltningen ska utreda möjligheten att skapa karriärvägar för lärare bland annat genom att införa tjänsten förstelärare.

Utveckling av fritidshemmen

Den utveckling av fritidshemmen som inleddes under 2012 fortsätter. Detta sker genom kollegialt lärande i nätverk, föreläsningar och studiebesök, allt med fokus på kvalitetsutveckling i fritidshemsverksamheten.

En skola för var och en

En skola för var och en har sedan starten 2010 blivit en bärande tanke i förvaltningens verksamheter. Syftet är att kunna erbjuda alla barn och elever en god förskola och skola i Tyresö kommun, och att verka för ett inkluderande synsätt.

Sedan hösten 2012 deltar Tyresö i ett treårigt forskningssamarbete kring inkludering tillsammans med 11 andra kommuner och Malmö högskola. Det fortsatta arbetet med En skola för var och en kommer att utgå från den kunskapsbank som forskningsprogrammet avser att bygga upp. Bland framtida aktiviteter kan nämnas; anpassning av material och lärmiljöer till elever med behov av stöd, Tyresö Vetenskapliga Akademi – TVA för elever med stort intresse för naturvetenskap och teknik, premieskolan för elever i årskurs 8 med höga meritvärden samt sommarskola för elever i årskurserna 7-8 i egen regi.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna avseende elevernas betyg i alla ämnen år 2014.

Mål 2

Minst 90 procent av Tyresös åk 3 elever är godkända i samtliga delprov på nationella proven i matematik och svenska.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Andelen högskoleutbildad personal i förskoleklass uppgår till minst 70 procent. (47 procent 2011).(Skolverket)

Mål 2

Andelen elever i åk 9 som når minst betyget E (motsvarar tidigare godkänt) i samtliga ämnen ska öka. (78,9 procent 2011). (Skolverket)

Mål 3

Personaltätheten (22,5 barn/årsarbetare år 2011) på fritidshemmen ökar och motsvarar riksgenomsnittet (21,5 barn/årsarbetare) år 2015.(Skolverket)

Mål 4

Föräldrainsflytandet i grundskolan ska öka.

96 procent av vårdnadshavarna angav ett positivt svar på påståendet ”Mina och mitt barns synpunkter tas tillvara på ett bra sätt.” 2012. (Enkät från förvaltningen)

Verksamhetsområde nr 9. Fritidsgårdar

Verksamhet och syfte

I kommunen finns tre fritidsgårdar; Nyboda, Kringlan och Bergfoten, tre träffpunkter; i Strand, Krusboda och Brevik samt fritidsklubbar på Krusboda skola, Tyresö skola och Strandskolan.

Träffpunkten i Brevik drivs i samverkan mellan kommunen och villaägarföreningen och är öppen en dag i veckan klockan 18:00-21:00.

Fritidsklubbarna har öppen verksamhet för barn i årskurserna 4–6, där barnen utnyttjar fritidsklubben när de själva har behov av det. Klubbens verksamhet är anpassad för de lite äldre barnen.

Fritidsklubbarna Kringlan och Nybodadrivs i samarbete med kommunens fritidsgårdar och fritidsgårdscheferna är ansvariga för dessa. På Tyresö skola och Strandskolan bedrivs verksamheten inom skolans organisation.

Verksamheterna är öppna för alla ungdomar undantaget Bergfotens fritidsgård. På Bergfotens fritidsgård bedrivs så kallad korttidstillsyn. Deras verksamhet är avsedd för ungdomar som omfattas av lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (Lss).

Fritidsgårdsverksamheten syftar till att ge barnen en meningsfull fritidsverksamhet, efter skoltid, genom en rolig, varierande och trygg verksamhet. Verksamheten ska präglas av respekt för varje enskild individ och anpassas så att alla barn kan delta i verksamheten.

Omvärldsanalys

Fritidsverksamheten på sommaren har stor efterfrågan varför dagkolloverksamheten behöver utökas. Efter genomförd inventering har bedömts att det finns behov av fritidsverksamhet och stöd till unga tonårsföräldrar. En verksamhet som riktar sig mot denna målgrupp behöver därför startas.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Minst en fritidsgård/fritidsklubb/träffpunkt drivs i annan regi

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Besökarna ska ha ett stort inflytande på hur verksamheten utformas. (Enkät från förvaltningen)